

SOCIĀLĀS ZINĪBAS UN VĒSTURE 4.KLASEI

Kā kļūt lepnuma vērtiem kopienā?

**Izlasī stāstus par diviem "Latvijas lepnuma" balvas ieguvējiem
un veic uzdevumus!**

Herberts Zeibots
Nominācija "Drosmīgais bērns"; 2016. gads

Herberts Zeibots nopietni trenējas hokeja spēlē. Treniņu grafiks ir saspringts – ik dienu, beidzoties mācību stundām Ādažu vidusskolā, jaunais cilvēks brauc uz Rīgu, Pārdaugavu, viņš spēlē hokeja klubā "Pārdaugava". Sestdienās parasti ir spēles, bet svētdienās – atkal treniņš. Viņa mērķis ir ar labām sekmēm pabeigt vidusskolu un sasniegt augstus rezultātus hokejā.

Janvāra sestdienā Herbertam radās iespēja ar draugiem braukt uz Ikšķili paslēpot un pavizināties ar sniega motociklu.

Braukuši pa aizsalušo Daugavu, virzienā uz upes vidu. Herberts atceras: "Skatos, ledus kļūst tāds kā tumšāks, kā atkusis." Pieaugušais gribējis nobremzēt, apstāties, griezt sniega motociklu riņķi, bet jau bijis par vēlu – ledū ielūzuši vienā mirklī. Motocikls nogrimis kā akmens. "Mēs abi centāmies nokļūt uz ledus klučiem. Kādas septiņas reizes mēģināju, bet kritu atpakaļ ūdenī. Beidzot man tomēr izdevās. Apgūlos uz vēdera, novilku savu jaku, tās vienu piedurknī aptinu sev ap roku, otru iedevu Mārim un centos viņu vilkt. Mārim uz ledus nokļūt neizdevās. Es centos viņu noturēt, līdz atbrauks glābēji," stāsta Herberts. Glābēji ieradušies aptuveni pēc pusstundas.

Pēc negadījuma Herbertam kādu laiku nācās pavadīt slimnīcā – viņš bija guvis I un II pakāpes apsaldējumus. Mediķi teikuši – ja vēl piecas minūtes ilgāk Herberts atrastos ledainā ūdens skavās, pirkstus nāktos amputēt, bet viss beidzies labi. Herberts uzskata, ka lielākā vērtība dzīvē ir veiksme un laime. Abi šie faktori nospēlējuši lomu situācijas atrisinājumā, tomēr Herberts nenoliedz – nekrist panikā, saglabāt vēsu prātu bijis Joti svarīgi. Dzīvē Joti svarīgi ir nepadoties. Sports palīdzot izkopt šīs rakstura īpašības, arī filmas par kārtīgiem vīriem. Tētis Dailis pasmaidot saka: "Arī vecāku audzināšana."

Herberts piebilst: "Tagad es divreiz pārdomāju, ko daru."

Pēc portāla "Diena" materiāliem: <https://www.diena.lv/raksts/latvijas-lepnums/2016-gada-stasti/skolens-kurs-izglaba-ledu-ieluzuso-14160760>

2.1. Raksturo Herbertu!

• Kādas ir Herberta rakstura īpašības?	• Kā izpaužas viņa rakstura īpašības?
• Kādas ir Herberta intereses un vērtības?	• Novērtē Herberta rīcību! Pamato savas domas!
• Kādi ir viņa dzīves mērķi?	• Ko Herberts dara, lai sasniegtu savus mērķus?

Anna Verze

Nominācija “Ģimene”; 2017. gads

“Neskatosies uz dzīves grūtībām, viņa vienmēr ir smaidīga, pozitīva un apņēmības pilna. Viņas mājās skan bērnu čalas un smiekli. Saviem audžubērniem Anna ir arī labā feja, kura cenšas sameklēt šķirtos brāļus un māsas un bērniem dot iespēju būt kopā,” tā par Annu Verzi pieteikuma vēstulē “Latvijas lepnumam 2017” raksta Jolanta Vanaga. Anna auga piecu bērnu ģimenē Latgalē. Preiļu pusē pabeidza Zaķišu pamatskolu un Ogrē apguva šuvējas profesiju. Astoņpadsmit gadu vecumā apprecējās ar Jāni. Pēc gada piedzima Annas un Jāņa pirmā meitiņa.

Anna strādāja lauksaimniecībā par slaucēju, bet vīrs par mehanizatoru. Tad piedzima Sarmīte, pēc laika – jaunākā meita Rita. “Mēs bijām laimīga, saticīga ģimene. Taču visādi ir gājis pa dzīvi. Kad lauksaimniecība juka un bruka, es paliku bez darba. Dzīvoju pa mājām, apkopu vīramāti pēc insulta. Meitas jau bija aizgājušas savā dzīvē. Mēs ar vīru nolēmām bērnunamā paņemt kādu bērniņu,” stāsta Anna un piebilst: “Manī tik daudz tās mīlestības, ka nav kur to likt. Domāju – tiešām varētu veltīt kādam bērniņam.”

2004. gadā no Kalkūnu bērnunama paņemuši nepilnus divus gadus veco Aleksandru: “Viņa gulēja ar valējām acīm, tas man bija šoks. Tik izvārdzināta, ka rociņas cauri spīdēja.” Anna

nenoliedz – Aleksandri nācies veltīt ārkārtīgi daudz uzmanības un rūpju. “Vīrs Joti žēloja Aleksandru, sauca par mazo vistiņu. Katru reizi, no darba braucot, viņai kādu našķi atveda,” saka Anna. Bet šis kopīgais prieks nebija ilgs. 2005. gadā gan vīramāte, gan vīrs nomira. Mājās bija gotiņa, zirgs, cūkas, pēc laika gan bija jāatsakās no mājlopiem. Anna palīdzēja kaimiņiem saimniecībā. Aleksandra pamazām atkopās. Tajā laikā Anna saprata, ka viņas pašas aicinājums ir rūpēties par bērniem. Pa šiem gadiem viņa savas mājas durvis atvēra 16 rūpju bērniem, bet pašlaik viņas gādīgajā redzeslokā ir pieci bērniņi.

“Sakāpjam mašīnā un braucam uz Aglonas baznīcu. Tur var smelties spēku, lūgšana Joti palīdz. Spēks rodas turpināt, iet uz priekšu. Citreiz domāju – kam man tas vajadzīgs? Bet atskan – mamma! – un es saprotu, cik tas ir forši. Spārni pieaug,” stāsta Anna.

Rušonas pagastā ir vairākas audžuģimenes, dažas no tām Anna “ierunājusi” par tādām klūt. Arī Annas abas vecākās meitas kļuvušas par audžumammām.

Pēc portāla “Diena” materiāliem: https://www.diena.lv/raksts/latvijas-lepnums/2017.-gada-stasti/_latvijas-lepnuma_stasts-vini-visi-mili-visi-labi-14185958

2.2. Raksturo Annu

- Kādi ir Annas dzīves svarīgākie notikumi? Sakārto notikumus pēctecīgā secībā!

Pabeidza
pamatiskolu.

-
- Kādas ir Annas rakstura īpašības?
 - Kādas ir viņas vērtības?

- Ko Anna dara sabiedrības labā?

- Kā tu vērtē Annas rīcību?
Pamato savas domas!